

RECOMANDĂRI CU PRIVIRE LA MODIFICAREA/COMPLETAREA ACTELOR EMISE DE ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Aderând la anumite instrumente internaționale (Declarația Universală a Drepturilor Omului, CEDO, etc.) Republica Moldova și-a asumat obligații primordiale de a respecta demnitatea și drepturile omului pentru fiecare persoană ce se află sub jurisdicția sa. Potrivit articolului 1 alin. (3) din *Constituție*, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Un aspect al protecției drepturilor omului vizează și **asigurarea egalității** tuturor persoanelor indiferent de faptul dacă posedă sau nu un criteriu protejat, prin aceasta garantându-se respectarea principiului non-discriminării.

În vederea ajustării actelor emise de Administrația Publică Locală la prevederile Legii nr. 121 cu privire la asigurarea egalității se propun următoarele modificări și completări:

I. **Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor pe teritoriul orașului Ungheni** se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 4.1. lit. d va avea următorul cuprins:

„La intrare să fie afișat un anunț vizibil conținând informații despre restricțiile privind accesul persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani – pentru cazinouri și localurile în care sunt amplasate și folosite aparate electronice de joc cu câștiguri de bani. Condițiile enumerate supra se impun și pentru unitățile ce comercializează băuturi alcoolice și articole din tutun copiii având acces doar însoțiți de un adult.”

II. **Regulamentul privind mecanismul de acordare a ajutoarelor sociale păturilor socialmente-vulnerabile a consumatorilor municipiului Chișinău la achitarea serviciilor comunale** se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 2 va avea următorul cuprins:

„Ajutoarele (compensațiile) pentru plata serviciilor comunale se acordă următoarelor categorii de consumatori:

- șomerilor înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul și care nu refuză neîntemeiat un loc de muncă corespunzător sau participarea la servicii de stimulare a ocupării forței de muncă oferite de agenții;
- familiilor defavorizate social (gradul de dificultate a familiei fiind apreciat în baza anchetei sociale și a altor acte ce certifică starea de vulnerabilitate);
- persoane care primesc compensațiile nominative în conformitate cu Legea Republicii Moldova nr.933-XIV din 14.04.2000 „Cu privire la protecția socială specială a unor categorii de populație”;
- funcționarii și bugetarii care au un venit global pentru un membru de familie mediu lunar mai mic decât minimul de existență;
- persoanele care au atins vârsta standard de pensionare (în condițiile art. 4 al prezentul regulament);
- persoanele care locuiesc în căminele instituțiilor de învățământ din municipiul Chișinău;
- copiii rămași fără ocrotire părintească care locuiesc în instituțiile de protecție socială din municipiu, căminele instituțiilor de învățământ (care au viză de reședință în municipiului Chișinău și în condițiile art. 4 al prezentul regulament)”.

Punctul 11 va avea următorul cuprins:

„Cererea privind acordarea ajutoarelor (compensațiilor) pentru plata serviciilor comunale se depune la Preturile de sector și Primăriile satelor a municipiului Chișinău. În cazul în care persoana întâmpină dificultăți de deplasare, cererea se poate depune prin poștă sau prin intermediul unui reprezentant”.

Prezentul Regulament se completează cu **punctul 31** cu următorul cuprins:

„În locațiile în care se primesc cereri, în condițiile prezentului Regulament, vor fi afișate informații ce indică procedura de reclamare a situațiilor de abuz, neglijență sau discriminare admise de funcționari. Petițiile, cererile și reclamațiile se vor soluționa în termenul prevăzut de lege, cu informarea persoanei ce a depus reclamația despre rezultatul examinării și modul de contestare a deciziei emise pe caz”.

III. Ordinul Ministrului Educației nr. 163 din 23.03.2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general¹ se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 4 va avea următorul cuprins:

„Concursul se organizează și se desfășoară în baza următoarelor principii:

3) imparțialitate – aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor unice de selecție indicate în p. 36 a prezentului Regulament”.

Se propune a fi exclusă din p. **14/7** și **16/7** sintagma „fizic și neuropsihic” deoarece prin actuala redacție a regulamentului sunt exceptate/excluse persoanele care au dizabilități fizice (ex. dizabilități locomotorii) fiind încălcat principiul nediscriminării. În contextul celor expuse se propune ca p. 14/7 și 16/7 să aibă următorul conținut: „este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției”.

Punctul 45 va avea următorul cuprins:

„Ulterior, membrii comisiei vor adresa întrebări pe marginea celor relatate. Nu pot fi adresate întrebări de natură discriminatorie referitoare la opțiunea politică, apartenența sindicală, religia, etnia, starea materială, originea socială, precum și alt criteriu protejat stipulat în Legea 121 privind asigurarea egalității sau alte întrebări care pot avea conținut și efect similar.”

IV. Regulamentul intern al orașului Ocnița privind modul de atribuire a sectoarelor de terenuri din intravilanul localității pentru construirea caselor de locuit individuale și construcțiilor auxiliare, aprobat prin decizia consiliului orașenesc Ocnița nr. 06 /06 din 15.12. 2015 se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Aliniatul (2) va avea următorul cuprins:

„Prezentul regulament reglementează modul și condițiile de atribuire, conform legislației în vigoare, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, dizabilitate, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială sau alt criteriu protejat stipulat în Legea 121 privind asigurarea egalității și alte acte normative”.

Art. 3 va avea următorul cuprins:

„Autoritățile Administrației Publice Locale (în continuare *APL*) atribuie în folosință pe un termen de 5(cinci) ani în conformitate și în condițiile prevederilor legislației din domeniu (Legea privind principiile urbanismului și amenajării ș.a.), inclusiv familiilor nou formate, familiilor necomplete, persoanelor cu dizabilități singure sau familiilor care au la întreținere o persoană cu dizabilități sectoare de teren din intravilan până la epuizarea acestuia pentru construcția casei de locuit și a anexelor gospodărești, cu suprafața de la 0,4 ha până la 0,07 ha, inclusiv”.

Art. 5 alin (1) va avea următorul cuprins:

“ Membrii familiilor care doresc să li se atribuie în proprietate privată , sectoare de teren, trebuie să depună o cerere tip (*vezi anexa 1.1*) adresată primarului orașului Ocnița, la care se vor anexa obligatoriu următoarele acte:

- copia buletinului de identitate a ambilor soți / membrului familiei necomplete;
- copia certificatului de căsătorie;
- adeverință privind componența familiei eliberată de secretarul primăriei (pe numele persoanei care depune cererea);
- certificat despre bunurile deținute pe teritoriul RM, eliberat din OCT Ocnița filiala ÎS” Cadastru” (pentru fiecare membru în parte).

¹ Publicat: 22.05.2015 în Monitorul Oficial Nr. 124-130, art Nr: 806

- certificatul ce confirmă gradul de dizabilitate”.

Art. 6 va avea următorul cuprins:

„ excepție de la pct. a) și c) al prezentului articol constituie familiile desemnate de primar ca și cazuri excepționale și în privința cărora se cer a fi aplicate măsuri pozitive (ex. familii care au la întreținere o persoană cu dizabilități, familii care au avut de suferit în rezultatul incendiului sau a altor intemperii). La înaintarea spre examinare a cazurilor ce sunt exceptate de la pct. a) și c) primarul va prezenta o notă motivată însoțită de înscrisuri ce justifică gradul de dificultate a familiei și determină apariția excepției indicate supra. Examinarea cererilor solicitanților ce fac excepție de la pct. a) și c) al prezentului articol se va face în conformitate cu principiul egalității și al legalității”.

V. Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare pentru unitățile ce comercializează produse și servicii pe teritoriul or. Strășeni și s. Făgureni se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 4.2 lit. a va avea următorul cuprins:

“ să fie amenajată în conformitate cu prevederile legilor și actelor normative privind protecția muncii, ocrotirea sănătății și a mediului ambiant, securitatea anti-incendiară, păstrarea, prelucrarea și comercializarea produselor. Locația în care unitatea comercială își desfășoară activitatea trebuie să fie dotată/amenajată cu rampă, construită, conform normativelor în domeniul construcțiilor, pentru a se asigura accesul persoanelor ce se deplasează cu mijloace ajutătoare”.

VI. Regulamentul intern al Primăriei orașului Soroca, aprobat prin Decizia nr. 5/11 din 10 decembrie 2015 se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Art. 55 va avea următorul cuprins:

„Conducerea primăriei orașului Soroca este obligată să amplaseze în locuri și formate accesibile pentru toți salariații prevederile legale care garantează respectarea egalității de șanse și de tratament la locul de muncă, precum și informații cu referire la modul de reclamare a cazurilor de discriminare. Pe panourile informative vor fi afișate inclusiv datele de contact ale Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității”.

Art. 76 alin (4) va avea următorul cuprins:

„să asigure salariaților primăriei condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii, inclusiv să realizeze adaptarea rezonabilă a locului de muncă, când acest lucru este solicitat explicit de un angajat cu dizabilități”

VII. Regulamentul privind atribuirea loturilor de pământ pentru construcția locativă individuală, aprobat prin decizia Consiliului orașenesc Soroca nr. 32/16 din 21 august 2013 se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 6 “Notă” va avea următorul cuprins:

„Sub incidența lit. a) cad și familiile monoparentale (necăsătorite - mame și tați solitari), precum și persoanele singure cu dizabilități sau aflate în grija familiei”.

Punctul 9 va avea următorul cuprins:

„În caz de necesitate comisiile pot solicita prezența solicitantului de cerere sau a unui reprezentant al solicitantului, în situațiile în care acesta nu se poate deplasa (de exemplu, persoanele cu dizabilități) la ședința sa pentru realizarea unui interviu. În situația în care comisia solicită prezența solicitantului de cerere ce întâmpină dificultăți de deplasare, iar acesta nu are un reprezentant împuternicit în modul prevăzut de lege pentru a participa în ședința comisiei, atunci un membru al comisiei se va deplasa la domiciliul solicitantului pentru a adresa întrebările formulate de membrii comisiei”.

VIII. Regulamentul privind organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei orașului Ștefan Vodă aprobat prin Decizia 4/4.5 din 12 iulie 2012 se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 21 lit. b va avea următorul cuprins:

“să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul acestuia, alți participanți la raporturile fiscale și să aplice un tratament egal și nediscriminatoriu în raport cu toți beneficiarii indiferent de rasă, etnie, naționalitate, sex, opțiune politică sau alt criteriu similar”.

Punctul 21 lit. g va avea următorul cuprins:

“să examineze petițiile, cererile și reclamațiile, în modul stabilit de legislație. Petițiile, cererile, reclamațiile pot fi depuse în limba română sau în alta limbă vorbită în localitățile populate de diferite grupuri minoritare. Deciziile adoptate vor fi comunicate solicitantului în limba română sau în limba în care a fost depusă petiția, cererea sau reclamația”.

Punctul 22 lit. b va avea următorul cuprins:

“să asigure accesul la informație în conformitate cu prevederile Legii nr. 982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informații, precum și să garanteze că deciziile emise pe cazul solicitantului, vor fi comunicate acestuia într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora (prin e-mail, posta, sau alte mijloace).”

IX. Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău, adoptat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 13/4 din 27.12.2007 se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 3.2 lit. a va avea următorul cuprins:

„să dispună de spații amenajate și utilizate corespunzător tipului unității comerciale și/sau de prestări servicii indicat în cerere. Locațiile în care unitatea comercială își desfășoară activitatea urmează a fi dotată cu rampă, construită conform normativelor în domeniul construcțiilor, pentru a se asigura accesul persoanelor ce se deplasează cu mijloace ajutătoare”.

Punctul 3.3 va avea următorul cuprins:

“Gradul de corespundere a unității comerciale și/sau de prestări servicii condițiilor de autorizare se consemnează de către colaboratorul Direcției în nota informativă de examinare la fața locului. Examinarea la fața locului include și verificarea accesibilității spațiului comercial pentru persoanele ce se deplasează cu mijloace ajutătoare”.

X. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților de comerț și de prestare a serviciilor pe teritoriul orașului Drochia se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 2.1. lit. g și h va avea următorul text:

g) Respectarea legislației în vigoare privind nediscriminarea în accesul consumatorilor la bunurile și serviciile prestate de către agenții economici;

h) Respectarea legislației în vigoare privind nediscriminarea la locul de muncă pentru angajații agenților economici care desfășoară activitate pe teritoriul orașului Drochia;

Punctul 2.2. lit. g va avea următorul text:

g) Design-ul amplasamentelor sezoniere se va coordona cu APL și va trebui să respecte normele minime de accesibilitate a mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități;

Punctul 3.5. va avea următorul text:

După depunerea și verificarea actelor prezentate, reprezentanții primăriei examinează la fața locului gradul de corespundere a unității comerciale și/sau de prestări servicii, cu condițiile de autorizare solicitate și cu respectarea legislației în vigoare, inclusiv a prevederilor menționate la art. 2.1 și 2.2 pentru unitățile comerciale nou create sau care au solicitat comercializarea produselor alcoolice și de tutun.

Punctul 3.6. lit. d va avea următorul text:

d) La intrare să fie afișat un anunț vizibil conținând informația despre restricțiile privind accesul persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani, pentru cazinouri și localurile în care sunt amplasate și folosite aparate electronice de joc, de jocuri de noroc cu câștiguri în bani, și restricțiile pentru comercializarea băuturilor alcoolice și produselor de tutun minorilor. Accesul în incinta unităților comerciale trebuie să fie accesibilizat – acolo unde acestea nu se află la nivelul solului, trebuie amplasată o rampă de acces sau altă formă de accesibilizare de tip elevator).

În punctul 4.1. lit. e se va adăuga următoarea sintagmă:

e) accesul nerestricționat al consumatorilor;

În punctul 4.2. lit. k se va adăuga următoarea sintagmă:

k) existența unor reclamații întemeiate privind încălcarea oricăreia dintre normele stipulate la art. 4.1. lit e)

Punctul 9.1. lit. d va avea următorul text:

d) Comerciantul a încălcat în mod repetat regulile de desfășurare a activităților de comerț prevăzute în prezentul regulament și în legislația incidentă în domeniu, fapt documentat de organele de stat cu drept de control.

XI. Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției de Asistență Socială, Protecție a Familiei din r. Cimișlia se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 5 va avea următorul text:

Scopul Direcției este de a contribui la îmbunătățirea calității vieții persoanelor în dificultate, fără niciun fel de discriminare pe criterii de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar, prin asigurarea asistenței sociale în raza unității administrativ-teritoriale în care activează.

Punctul 6 lit. d va avea următorul text:

d) Satisfacerea necesităților sociale a persoanelor și grupurilor aflate în dificultate, fără niciun fel de discriminare pe criterii de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale.

Punctul 7 lit. c se va înlocui următorul text:

c) Principiul nediscriminării, care prevede asigurarea drepturilor la serviciile sociale pentru toate persoanele aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

Punctul 10 lit. I va avea următorul text:

referă cazurile complexe spre serviciile specializate sau cu specializare înaltă prestate la nivel național:
- serviciile instituțiilor rezidențiale pentru copii, doar în situațiile în care se face dovada faptului că serviciile nu pot fi prestate în familie sau la domiciliu.

Punctul 10 lit. i va avea următorul text:

referă cazurile complexe spre serviciile specializate sau cu specializare înaltă prestate la

- nivel național, doar în situațiile în care se face dovada faptului că serviciile nu pot fi prestate în familie sau la domiciliu. La identificarea serviciului social se va ține cont că instituționalizarea, de asemenea, este o formă de încălcare a art. 24 din Convenție privind Drepturile persoanelor cu dizabilități care prevede că persoanele cu dizabilități au acces la învățământ primar incluziv, de calitate și gratuit și la învățământ secundar, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc.

Punctul 12 se va completa cu lit. f' care va avea următorul text:

f') au obligația protejării identității victimelor violenței în familie sau a traficului de ființe umane în raport cu terți;

Punctul 13 lit. j va avea următorul text:

j) conlucrează cu reprezentanții de etnie romă în vederea asigurării accesului non – discriminatoriu la sistemul de protecție de protecție socială, inclusive în acces la serviciile sociale.

XII. Regulamentul cu privire la modul și condițiile de desfășurare a proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile sociale/economic vulnerabile a Consiliului Raional Leova se propune a fi modificat și completat după cum urmează:

Punctul 3 lit. a și d va avea următorul text:

- a) Persoane cu dizabilități în baza criteriilor conjugate de venit stipulate în art. 4 al prezentului Regulament.
- d) Familiile sau persoanele care întrețin copii cu dizabilități, în baza criteriilor conjugate de venit stipulate în art. 4 al prezentului Regulament.

Punctul 12 se propune a fi exclus deoarece pune într-o situație de inegalitate persoanele cu dizabilități severe care nu au neapărat studii, nici măcar medii.

Punctul 18 se va completa cu următorul text:

Organizarea procesului de construcție a locuințelor sociale este condusă de Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP II) instituită în conformitate cu Hotărârea Guvernului Nr. 988 din 24 decembrie 2012, care asigură managementul, coordonarea, supravegherea progresului lucrărilor de construcție și raportarea către BCE, precum și faptul că locuințele sociale destinate persoanelor cu dizabilități vor fi accesibilizate în conformitate cu nevoile speciale ale beneficiarilor.

XIII. Regulamentul cu privire la Regulile interne privind procedurile de informare, consultare și participare în procesul decizional al Consiliului Raional Strășeni.

Punctul 8 se va completa cu următorul text:

- Să asigure plasarea pe pagina oficială a deciziilor adoptate, inclusiv în formate accesibilizate, acolo unde pagina permite acest lucru.

Punctul 9 se va completa cu următorul text:

Vor organiza și desfășura proceduri de consultare publică privind proiectele de decizii, cu asigurarea accesului neîngrădit pentru toate categoriile de persoane, inclusiv persoane cu dizabilități;

Punctul 13 se va completa cu următorul text:

În măsura posibilităților tehnice, anunțul va fi disponibil și în formate accesibile (scriere argumentată, citire sonoră etc)

Se propune a fi exclus din p. 15 deoarece prevede că sunt supuse consultărilor publice doar deciziile ce pot avea impact social, economic și de mediu dar în baza principiului transparenței decizionale toate proiectele de decizii ar trebui supuse consultărilor publice, cu stabilirea unor limite cu caracter excepțional, dacă este cazul (ex: acele proiecte de decizii care vizează aspecte privind securitatea)

Punctul 13 se va completa cu următorul text:

Dosarul privind elaborarea proiectului de decizie este accesibil pentru toți cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate. Acolo unde este posibil, se va asigura dosarul în formate accesibilizare (scriere argumentată, citire sonoră).

Punctul 25 se va completa cu următorul text:

Rezultatele ședințelor publice sunt făcute publice, prin publicarea acestora pe pagina web a Consiliului raional, inclusiv în formate accesibilizate, acolo unde este posibil.

XIV. Decizia nr. 3/2 din 06.04.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind utilizarea mijloacelor Fondului de Rezervă al Primăriei orașului Drochia pentru anul 2016

Principiul egalității și nediscriminării instituie obligații specifice pentru autoritățile publice. Una din acestea este **obligația pozitivă de a asigura oportunități egale** tuturor în realizarea drepturilor și libertăților fundamentale, luând în considerare situația specifică a celor mai defavorizate grupuri. În Republica Moldova aceste grupuri includ, dar nu se limitează la, persoanele cu dizabilități, vârstnicii, în mod special vârstnicii singuratici, copiii lăsați fără îngrijire părintească, persoanele de etnie romă.

Luând în considerare aceste aspecte, actul normativ în cauză se propune a fi completat și modificat după cum urmează:

Punctul 5 ar putea include acțiuni pozitive orientate spre cele mai vulnerabile grupuri în cazuri de calamități naturale, incendii, și alte situații specificate la punctul 5 lit. (a).

Finanțarea unor acțiuni de promovare a culturii și sportului, altor activități avînd drept scop dezvoltarea comunității, prevăzut la punctul 5 lit. (d) este un scop legitim urmărit de către autoritatea publică. Cu toate acestea, realizarea acestui scop foarte frecvent nu ține cont de asigurarea oportunităților egale în practicarea activităților sportive pentru atât pentru bărbați cât și pentru femei, atât pentru tineri cât și pentru vârstnici, ținându-se cont de asigurarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități. În acest sens, se recomandă completarea punctului 5 (d) cu sintagma „ținându-se cont de asigurarea oportunităților egale pentru femei și bărbați, persoane cu dizabilități, persoane în etate”.

Sintagma prevăzută la Punctul 5 lit. (e) „recuperarea cheltuielilor legate de transportarea și repartizarea ajutoarelor umanitare acordate unității administrativ-teritoriale (în caz de necesitate);” nu ține cont de abordarea din perspectiva drepturilor omului, adică abordarea centrată pe persoană. Or, destinația finală a ajutoarelor umanitare sunt persoanele în situații de risc, ținând cont de grupurile cele mai defavorizate. Prin urmare, se recomandă completarea corespunzătoare a punctului 5 lit. (e), cu sintagma „persoanelor din unitatea administrativ-teritorială (în caz de necesitate)”.

O altă obligație care rezidă din principiul egalității și nediscriminării este dezideratul de a asigura **accesibilitatea informației** inclusiv pentru persoanele cu dizabilități. Actul normativ prevede la punctul 9 că la propunerea primarului Comisiile consultative de specialitate examinează cererile, demersurile, solicitările parvenite de la persoanele fizice și juridice privind alocarea de mijloace din fondul de rezervă și le remite pentru examinare personalului abilitat cu acest drept. Însă actul normativ nu stipulează modalitatea de

informare a cetățenilor cu privire la posibilitatea de a adresa cereri către autoritatea publică și modalitatea de depunere a cererilor, criteriile care vor sta la baza deciziilor.

În acest context, se recomandă completarea punctului 9 cu prevederi clare cu privire la modul de informare a beneficiarilor, modul de depunere a cererilor, criteriile care vor sta la baza deciziilor. Informarea trebuie să țină cont de diversitatea beneficiarilor, asigurându-se accesibilitatea informațiilor pentru persoanele cu dizabilități de vedere (informare la locul aflării sau emiterea informației în format Braille), persoanelor cu deficiențe de auz, persoanelor în etate (font mărit), minorităților lingvistice (în traducerea în limbi minoritare), etc. Modalitatea de depunere a cererii trebuie să fie simplă, să asigure accesul persoanelor cu dizabilități sau a persoanelor care nu pot să scrie (posibilitatea de a depune o cerere în formă verbală).

XV. Deciziei nr. 11/3 din 29.12.2010, Regulamentul cu privire la asigurarea transparenței decizionale de către autoritățile administrației publice locale ale or. Ungheni

Regulamentul urmărește scopul legitim de a asigura transparența decizională de către autoritățile administrației publice locale care utilizează resurse financiare sau alte bunuri publice, adoptă acte cu caracter de reglementare a domeniilor de interes comunitar.

Documentul ar putea beneficia de amendamente prin prisma obligațiilor statului prevăzute de Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități (CNUDPD), ratificată de Republica Moldova în anul 2010. Un principiu fundamental al CNUDPD este accesibilitatea. Principiul accesibilității include atât accesibilitatea fizică a infrastructurii cât și accesibilitatea informației.²

Actul normativ prevede obligația autorității publice de a asigura accesibilitatea informației (Art. 2.1), de a desfășura dezbateri (5.3), de a desfășura ședințe publice (7.2) în spații accesibile publicului. Pentru a asigura participarea veritabilă a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor în etate și a părinților care îngrijesc de copii cu vârsta de până la trei ani, se recomandă de a defini noțiunile de „accesibilitate” și „adaptare rezonabilă” prin prizma prevederilor legii nr. 60 cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități:

- accesibilitate – ansamblu de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, transporturilor, precum și a mediului informațional și comunicațional, incluzând tehnologiile și sistemele informaționale și comunicațiile, conform necesităților persoanelor cu dizabilități, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu dizabilități în societate;
- adaptare rezonabilă – modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure sau să-și exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Actul normativ prevede la art. 4 obligația autorității de a informa publicul despre proiectele de decizii. Urmând prevederile legii nr. 60 cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, se recomandă completarea articolului 4 cu prevederi suplimentare care vor asigura informarea și participarea persoanelor cu dizabilități: „autoritatea publică va asigura dreptul la informare și participare a persoanelor cu dizabilități în procesul decizional prin tipărirea de materiale cu utilizarea sistemelor de scriere folosite de persoanele cu deficiențe de vedere, prin utilizarea altor instrumente de informare accesibile persoanelor cu dizabilități”.

XVI. Deciziei nr. 03-20 din 24.05.2012, cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea aparatului președintelui raionului Anenii Noi

Principiul egalității și nediscriminării instituie obligații specifice pentru autoritățile publice. Una din acestea este obligația de a asigura egalitatea de gen. Această obligație este consfințită în Convenția ONU cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, Constituția Republicii Moldova (art. 16), Legea nr. 5 din 09.02.2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (2006), Legea nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității. La 14.04.2016 Parlamentul a adoptat, prin legea nr. 71, o serie de

² A se vedea Comentariul General nr. 2, emis de Comitetul ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități la 11 aprilie 2014, accesibil online la http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolNo=CRPD/C/GC/2&Lang=en

amendamente, inclusiv a Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală pentru a implementa principiul egalității de gen.

Luând în considerare prevederile menționate, se recomandă completarea actului normativ cu prevederi care instituie măsuri speciale temporare pentru a asigura egalitate de facto între femei și bărbați: „acțiuni afirmative - acțiuni speciale temporare de accelerare a obținerii unei egalități reale între femei și bărbați, cu intenția de eliminare și prevenire a discriminării ori a dezavantajelor ce rezultă din atitudinile, comportamentele și structurile existente.”.

De asemenea, se recomandă completarea Articolului 2, Titlul II cu prevederi care obligă autoritatea publică să ia în considerare principiul egalității de gen la numirea în funcție vicepreședinților și secretarului raionului.

XVII. Regulamentul privind conferirea titlului de Cetățean de Onoare al satului Măgurele

Punctul II se va completa cu următorul text:

Titlul de Cetățean de Onoare al satului Măgurele se conferă unei persoane fizice cu respectarea principiului egalității și a nediscriminării, printr-o decizie a Consiliului sătesc Măgurele, pentru merite deosebite față de s. Măgurele în toate domeniile de activitate.

Propunerile privind conferirea titlului de Cetățean de Onoare le pot face:

- Primarul sau consilierii satului Măgurele,
- Colectivele de muncă din satul Măgurele,
- Întreprinderile și instituțiile din teritoriu,
- Organizații obștești

Propunerile privind conferirea titlului de Cetățean de Onoare al satului Măgurele se face prin depunerea unei solicitări în formă scrisă unde sunt descrise meritele persoanei pentru care se solicită conferirea titlului.

XVIII. Regulamentul Consiliului local pentru protecția drepturilor copilului din cadrul primăriei Măgurele se va

completa cu următorul text:

Punctul 5 se va completa cu următorul text:

- asigurarea faptului că familiile cu copii în situație de risc primesc suportul necesar pentru depășirea situațiilor de risc și prevenirea separării copilului de familie sau pentru reintegrarea copilului în familie;
- asigurarea faptului că separarea copilului va fi dispusă de autoritatea tutelară teritorială numai în cazul în care, în urma evaluărilor, se constată că menținerea copilului alături de părinți nu este posibilă sau contravine interesului superior al acestuia;

Activitatea Consiliului se realizează în baza următoarelor principii:

- 1) respectarea și promovarea interesului superior al copilului;
- 2) respectarea dreptului copilului de a crește și de a fi educat în familie;
- 3) respectarea dreptului prioritar al părinților de a-și educa copiii conform propriilor convingeri și responsabilitatea primară a părinților pentru creșterea, educarea și protecția copiilor lor;
- 4) respectarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, în funcție de vârsta și gradul său de maturitate;
- 5) respectarea demnității copilului;
- 6) abordarea individualizată a copilului;
- 7) abordarea non-discriminatorie;
- 8) abordarea multidisciplinară a cazului;
- 9) asigurarea protecției împotriva violenței, neglijării și exploatării copilului;
- 10) parteneriatul cu părinții/alt reprezentant legal al copilului în luarea deciziei;
- 11) asigurarea continuității în creșterea și educarea copilului, ținând cont de identitatea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție;
- 12) celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;
- 13) asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal.

XIX. Regulamentul privind reglementarea utilizării autoturismului de serviciu arendat de primăria Măgurele se va completa cu următorul cuprins:

Punctul 2 se va completa cu următorul text:

Închirierea autoturismului se va efectua în baza unui contract de locațiune/arendă care va conține următoarele compartimente: obiectul contractului, durata contractului, costul chiriei pentru autoturism, răspunderea pentru bunul închiriat și modul de soluționare a litigiilor.

Primăria va respecta principiul transparenței decizionale în parte ce ține de contractele de locațiune/arendă a autoturismelor de serviciu arendate de primăria Măgurele.

Secretarul Consiliului are obligația să asigure plasarea pe pagina oficială a deciziilor adoptate, inclusiv în formate accesibilizate, acolo unde pagina permite acest lucru.

XX. Regulamentul intern al primăriei Hîncești se va completa cu următorul cuprins:

Art. 5 se va completa cu următorul text:

În cadrul relațiilor de muncă din Primăria orașului Hîncești funcționează principiul egalității de tratament față de toți angajații. Orice formă de discriminare prevăzută de Legea 121 privind asigurarea egalității (discriminare directă, indirectă, prin asociere, hărțuire, victimizare) față de angajați, bazată pe criterii de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vîrstă, apartenență națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, handicap, situație sau responsabilitate familială, apartenență sau activitate sindicală, este interzisă.

Art.35 se va completa cu următorul text: să respecte principiul egalității și nediscriminării în relațiile cu terții.